

Guía Docente						
Datos Identificativos				2012/13		
Asignatura (*)	Arquitectura e enxeñaría en centros sociosanitarios		Código	750487015		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3		
Idioma	CastelánGalego					
Prerrequisitos						
Departamento	ComposiciónConstruccións ArquitectónicasProxectos Arquitectónicos e UrbanismoRepresentación e Teoría ArquitectónicaTecnoloxía da Construcción					
Coordinación	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel	Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es			
Profesorado	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel Franco Taboada, Jose Antonio (Catedrático) Lopez De La Osa Gonzalez, Leon Sabin Diaz, Patricia Sánchez Iglesias, Santiago	Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es j.a.franco@udc.es leon.lopez@udc.es patricia.sabin@udc.es santiago.sanchez@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Para o coñecemento de calquera arquitectura é imprescindible atender ás orixes ás que referirse, ós seus antecedentes históricos que atopamos ó comezo dunha necesidade funcional que se debe solucionar nun determinado espazo, ó inicio de xeito eventual ou provisional e có tempo a materializar en formatos tipolóxicos que se estabilizan e evolucionan en función dos avances de actividade que lles deu orixe. Este é o caso da arquitectura sanitaria e asistencial, nacida de espazos residuais para acabar converxindo nas arquitecturas mais tecnoloxicas O asignatura percorrerá a relación destas arquitecturas vinculadas á evolución cultural da humanidade e ás respostas constructivas e tipolóxicas de cada período, facendo fincapé no Movemento Moderno como momento de evolución mais efectivo, orixe da actual arquitectura médica. Paralelamente, as visións fruto das experiencias do profesorado permitirán transmitir diferentes posicionamentos e inquietudes profesionais ante o proxecto arquitectónico.					

Competencias da titulación		
Código	Competencias da titulación	

Resultados da aprendizaxe				
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)				Competencias da titulación
Iniciarse no coñecemento da evolución histórica das tipoloxías arquitectónicas sociosanitarias e a súa relación coa realidade social do momento no que se produciron.				AM13 BM1 CM3 AM14 BM2 CM4 AM19 BM3 CM6 BM4 CM7 BM5 CM8 BM8 BM12 BM20
Valorar e comprender a alta complexidade proxectual e construtiva das edificacións sociosanitarias en tódas as escallas do deseño				AM1 BM1 CM1 AM6 BM9 CM5 AM12 BM11 CM6 AM13 BM12 CM7 CM8

Contidos		
Temas	Subtemas	

1. Historia y tipologías de centros sociosanitarios. Casos.	
2. Estructura y función en centros centros sociosanitarios. Casos.	
3. Construcción y función en centros sociosanitarios. Casos.	
4. Infraestructura como sistema complejo. Casos	
5. Orientación y Soleamiento en centros sociosanitarios. Casos.	
6. La arquitectura del INSALUD. Casos	
7. Conclusinones. Análisis de arquitecturas sociosanitarias próximas.	

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	16	32	48
Discusión dirixida	2	0	2
Estudo de casos	1	5	6
Traballos tutelados	1	17	18
Actividades iniciais	1	0	1
Atención personalizada	0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sórese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, ainda que poden estar coordinados por un moderador.
Estudo de casos	Análise de casos paradigmáticos e singulares de cada tema
Traballos tutelados	Derivado dalgún dos temas e orientado cara á investigación personal do alumno, desenvolverase un ou varios traballos individuais ou en grupo
Actividades iniciais	Actividades precisas ó inicio do proceso global, e en cada bloque temático, coa finalidade de coñecer as competencias, intereses e motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela, preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	

Avaliación		
Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	Análise de casos de arquitecturas sanitarias próximas.	100

Observacións avaliación

Trabajo personal con exposición pública y documento entregado a través de moodle.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - FERNANDEZ MERIDA, María Dolores (2006). Aproximación a la historia de la arquitectura hospitalaria.. Cuadernos de Arte e Iconografía. T15. Madrid - INSUA CABANAS, Mercedes (2000). Arquitectura hospitalaria. Arquitectura dos hospitais de pavillóns galegos. Tese doutora. Universidade da Coruña - V.V.A.A (1990). Catalogo de Centros Sanitarios Construidos pola Xunta de Galicia. Consellería de Sanidade, Santiago - LEISTIKOW, Dankwart (1967). Edificios hospitalarios en Europa durante diez siglos. Ed. Boehringer sohn- Ingelheim am Rhein - LOPEZ TERRADA, María Luz (). El Hospital como objeto histórico. Revista d'História Medieval, 7, pp. 192-204 - GALDO FERNANDEZ, Fausto (coordinador) (2007). El sanatorio marítimo de Oza. Ed. Grupo 76, , A Coruña - V.V.A.A (2000). Hospitales. La Arquitectura del Insalud 1986-2000. Vol. 1 y 2. Insalud, Madrid - IGLESIAS PICAZO, Pedro (2011). La habitación del enfermo. Ciencia y arquitectura en los hospitales del Movimiento Moderno. Ed. Fundación Caja de Arquitectos - LE CLECH-CHARTON, Silvye (directora) (2010). Les établissements hospitaliers en France du Moyen Age au XIX siècle. Editions universitaires de Dijon - PIELTAIN ALVAREZ-ARENAS, Alberto (2003). Los hospitales de Franco. La versión autóctona de una arquitectura moderna. Tesis doctoral. UPM, Madrid - VAZQUEZ GALLEGO, Jesús (2001). Los hospitales del Camino francés en Galicia. Ed. Do Castro, Sada - LARRAURI REDONDO, Sergio; ; LOSANTOS BLANCO, Silvia (2010). Los hospitales del Camino francés en La Rioja. Instituto de Estudios Riojanos, Logroño - CRIPPA; María Antonietta (1998). L'ospedale Maggiore di Milano, la storia e i restauri , pp.177-189. Butlletí de la Reial Academia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, XII - SORALUCE BLOND, José Ramón (1996). O antigo hospital de Esteiro Campus Universitario de Ferrol. Universidade da Coruña - V.V.A.A (2004). O Hospital Real de Santiago de Compostela e a hospitalidade no Camiño de Peregrinación. Catálogo Exposición. Museo do Pobo Galego, Santiago - V.V.A.A (1994). Salud Nacional. AV 49. Monografías de Arquitectura y Vivienda. Arquitectura Viva, Madrid - MARTINEZ GARCIA, Luis; LOPEZ GOMEZ, Pedro (directores) (1996). Sanatorio marítimo de Oza. Instrumentos descriptivos.. Xunta de Galicia, A Coruña, 1996. - Gil, Luis (1969). Therapeia. La medicina popular en el mundo clásico. Ed. Guadarrama, Madrid
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías